

Wyrok z dnia 11 września 1998 r.

II UKN 196/98

Fakt, że od 1 stycznia 1994 r. szkoły podstawowe są prowadzone przez gminy, nie oznacza, że szkoły przestały być pracodawcami dla zatrudnionych w nich nauczycieli i innych pracowników (art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 września 1998 r. sprawy z powództwa Adeli B. przeciwko 1. Urzędowi Miasta w L., 2. Kuratorium Oświaty w K. o ustalenie choroby zawodowej, na skutek kasacji pozwanego Urzędu Miasta w L. od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach-Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 20 listopada 1997 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Tychach z dnia 22 maja 1997 r. [...] i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 22 maja 1997 r. [...] Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Tychach, po ponownym rozpoznaniu sprawy, zasądził solidarnie od Urzędu Miasta w L. i Kuratorium Oświaty w K. na rzecz powódki Adeli B. kwotę 5.800 zł z 35% odsetkami od dnia 5 czerwca 1997 r. tytułem jednorazowego odszkodowania w związku z chorobą zawodową - niedowładem strun głosowych.

Sąd ustalił, że w latach 1958-1990 r. powódka jako nauczyciel szkół podstawowych, narażona była na nadmierny wysiłek głosowy, lecząc się laryngologicznie z powodu schorzenia krtani od 1970 r.

Decyzją z dnia 6 czerwca 1994 r. Państwowy Terenowy Inspektor Sanitarny w T. nie stwierdził u powódki choroby zawodowej, a rozpoznając jej odwołanie Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny dla województwa k. utrzymał w mocy powyższą decyzję.

Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Katowicach oddalił skargę powódki na tę decyzję (wyrok z dnia 20 kwietnia 1995 r. [...]).

Na podstawie opinii biegłego lekarza specjalisty laryngologa, Sąd stwierdził, że schorzenie Adeli B. [...] jest chorobą zawodową i spowodowało 25% stały uszczerbek na zdrowiu. Należne z tego tytułu odszkodowanie wynosi 5.800 zł. Zobowiązanymi do zapłaty są - zdaniem Sądu - solidarnie Gmina L., która z dniem 1 stycznia 1996 r. przejęła Szkołę Podstawową [...] gdzie pracowała ostatnio powódka i Kuratorium Oświaty w K., na podstawie art. 23¹ KP.

Apelację Urzędu Miasta zarzucającą brak po swojej stronie legitymacji biernej oddalił Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku, w pełni podzielając stanowisko Sądu pierwszej instancji (wyrok z dnia 20 listopada 1997 r. [...]).

Powyższy wyrok zaskarżyła kasacją Gmina Miasta L. i zarzucając naruszenie prawa materialnego - art. 23¹ KP - „przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie”, wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania. W ocenie skarżącego, przejęcie szkoły do prowadzenia przez Gminę nie jest przejściem zakładu pracy na innego pracodawcę w rozumieniu art. 23¹ KP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W uzupełnieniu przedstawionego stanu faktycznego należy wskazać, że w toku pierwszego postępowania w tej sprawie zakończonego wydaniem przez Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Tychach wyroku z dnia 26 kwietnia 1996 r. [...] stroną pozwaną była Szkoła Podstawowa w L., gdzie powódka była zatrudniona od 1 września 1980 r. do 31 sierpnia 1990 r. W sentencji wyroku jednak, oznaczając stroną pozwaną, Sąd Rejonowy określił ją jako „Szkołę podstawową [...] L. - Urząd Miasta w L.”. W związku z tym, że Urząd Miasta nie brał udziału w postępowaniu, jego rewizja została uwzględniona, a wyrok Sądu pierwszej instancji uchylony - wyrok Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, Ośrodek Za-

miejscowy w Rybniku z dnia 29 sierpnia 1996 r. [...]. W toku ponownego rozpoznania sprawy dopozwano Kuratorium Oświaty i Wychowania w K. (postanowienie z dnia 7 listopada 1996 r.), a jego apelacja od wyroku z dnia 22 maja 1997 r. została odrzucona jako spóźniona (postanowienie z dnia 25 lipca 1997 r.).

Kasacja Gminy Miasta L. w swej istocie zarzuca brak po jej stronie legitymacji biernej i jako taka jest w pełni uzasadniona.

Przedmiotem sprawy było odszkodowanie należne pracownikowi z tytułu choroby zawodowej, po ustaleniu, że schorzenie powódki miało taki charakter. Odszkodowanie z tytułu doznanego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, będącego skutkiem choroby zawodowej, przysługuje od zakładu pracy, jeżeli uprawnionym do niego jest pracownik uspołecznionego zakładu pracy (pracodawcy) - art. 32 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.).

W myśl art. 3 KP pracodawcą (w poprzedniej nomenklaturze zakładem pracy) jest jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Dla nauczyciela, niezależnie od sposobu nawiązania z nimi stosunku pracy, pracodawcą jest szkoła, a jej dyrektor jest kierownikiem takiego pracodawcy „dla zatrudnionych w szkole nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami”. Wynika to wprost z przepisu art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.) w związku z art. 3 pkt 1 i 2 oraz 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357). Niczego w tym nie zmienia fakt, że stosownie do przepisu art. 104 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, prowadzenie szkół podstawowych przeszło z dniem 1 stycznia 1994 r. do obowiązkowych zadań własnych gmin. To, że szkoły od tego terminu są prowadzone przez gminy, nie oznacza, że przestały one być pracodawcami dla zatrudnionych w nich nauczycieli i innych pracowników.

Z powyższego wynika, że zarzut naruszenia prawa materialnego zawarty w kasacji jest trafny bowiem przepis art. 23¹ § 2 KP nie znajduje zastosowania do sytuacji prawnej w rozpoznawanej sprawie. Pracodawcą odpowiedzialnym za skutki choroby zawodowej jest ten, który ostatnio zatrudnił pracownika w warunkach narażających go na powstanie lub nawrót choroby zawodowej (art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy wypadkowej), a więc w okolicznościach sprawy Szkoła Podstawowa [...] w L., która

zatrudniała powódkę bezpośrednio przed jej przejściem na emeryturę w dniu 1 września 1990 r.

Z tych względów w uwzględnieniu kasacji orzeczono jak w sentencji po myśli art. 393¹³ § 1 KPC.

=====